

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 fr. o. é.
Félévre 5 " 50 kr.
Évnyegyedre 3 " " "
Egy hóra 1 " " "

Szerkesztői szállás:

belül tordantza 123. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr.,
2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Opelek Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hassenstein és Voglornál (Neuer
Markt 11. szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyilttéri cikkek

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett
a szerkesztőséghez csatolandók.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál
kezeltek.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY“

1870. nov. — dec. folyamára.

Hogy t. olvasóink a nagy fontosságú harci eseményekről rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről eredeti távsürgönyöket közlendünk. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki. A más lapok által hozott táviratokat a „Legújabb“ rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny“ rendkívüli mellékleteként, a pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenyomatban hordatjuk szét.

A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

nov. — decembri 2 hónapra 2 frt., egy hóra 1 frt. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcai könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szét-küldésről gondoskodva van.

Franciaország hadi helyzete, Metz eleste után.

Bismarck oly fegyverszünetet ajánlott volt Párisnak, mely éhségre s így biztos feladásra vezetett volna. Amde az öreg Thiers és a párisi kormány nem fogta meg magát az önbizalom oktalanságra számító hálójában; csak Európa semleges hatalmai nyertek egy bizonyítékkal többet arról, hogyan akarna a junker-kancellár másokat jégre vinni.

A fegyverszüneti tárgyalások meghiusította óta önkéntelenül azon kérdés támad: lehet-e reményök a franciáknak egy jobb fordulatra?

Nem akarunk erre legelőbb magunk felelni, bár német kutforrásokból bebizonyíthatnók, hogy a bombázás elhalasztása nem Vilmos király kezéből származik; a semleges hatalmak közbeszólása se hátráltatja azt, avagy éppen a humanitási érzelmei, mert ezeket a porosz főhadiszálláson nem ismerik; nyilvános titok lévén ugyanis, hogy eddig elé az ostromgyűlnek alig egyharmada szál lítettatott el Páris alá, s míg a többi megjöhét, eltelik 2—3 hét; az is tudva van, hogy szeptember 23-ka óta a párisi hadak nyertek tért, s a hirneves porosz gárdákkal is megállták a harezot az ifju mobile gárdák; — hanem azért ezuttal csak német tudósításokat beszélgetünk, ezeknek engedjük át a tért a hadvezető felek helyzetének jelzése s leírására.

A bécsi „Tages Presse“ november 7-ről így ír: A francia kormány octob. 25-ki, a honvédelmet szervező rendelete, s a novemb. 4-ki decretum, mely tömeges népfelkelést parancsol, nagy herderejű intézkedések. Ehez járul a védelem erélye, kitartó volta, módja, a harezba vegyült francia haderők tövekeaysége, s Páris és az ország egyéb várainak ellenállási ereje; másfelől a Bazaine megadása által rendelkezhetővé lett porosz harezosok száma, az évszak és időjárás, végre a háboru jelen stadiuma.

A Németországba szállított 320,000 francia hadifogoly őrzésére és Metz megszállva tartására kell legalább is 60—70,000 ember, leltve e számot a Metzét körülzárva tartott német seregből alig marad fenn 100,000 ember a hadi operatiókra. A csatatéren a szabadcsapatok működése akként szervezkedett, oda fokozódott, hogy a hadmunkadési vonalok biztosítására legalább 20,000 ember szükséges; továbbá, 50,000 embert kell küldeni Werder és Tann nagyon kényes állásba jutott hadtestek erősítésére, mivel a Polb és Michel tábornokok által vezényelt francia haderők a Saone- és Loirenál naponta szaporodnak, maradna még Frigyes Károly hadseregéből 40,000 ember a Párisat cerniző hadsereg erősítésére; de ezeknek már oda érkezése előtt tehet Trochu lelkesült hadaival egy kicsapást az ostromlókra, mely az 1870-iki hadjárat sorsa felett dönthetne. Mindaddig, míg nem áll Páris előtt 400,000, déli Franciaországban 200,000 (t. i. Lyon, Tonlon, Belfort stb. előtt) porosz; míg a saarbrücken-metz verdun-ghalons-párisi, a strassburg-toul-vitry-párisi, a pá-

ris-orleansi és a nancy-epinal-vesoul-dijoni hadmunkadési vonalokat nem biztosítja 100,000 német katonára; míg Bitsch, Pfalzburg, Thionville, Metz, Lille, Cherbourg stb. várak körül nem áll 100,000 porosz, vagyis: a míg nicez francia földön 800,000 harezképes német katonára, addig a háboru gyors és sikeres befejezésére a németek nem is gondolhatnak.

A védelem eszközei Frankonban napról-napra szaporodnak; az ellenállás ereje nem zsi-bad; mindentütt fellángol a betolakodó elleni gyűlölet; a hazafiság nem ismer határt és a segítségforrások kimeríthetlenség. A szervezkedő négy francia hadsereg egy hónap alatt 80—80 ezer emberre szaporítható. Páris bármely körülmények közt ellenállhat január elejéig, még ha e védő seregek nem is sikerülne egy erélyes ki-routással útát törni magának, s a kivitt haderőket valamelyik hadsereggel — az említett négy közül — összekötésbe hozni.

A poroszoknak jelenleg csatatéren áll 430,000 emberük, és pedig: 180,000 Párisnál és Orleansnál, 30,000 Dél-Franciaországban, 220,000 képez Frigyes Károly hadseregét. Eszerint még kedvezőbb körülmények közt sem gondolhatnak arra, hogy Franciaországot ez évben leverik, meghódítják.

Még Páris lehető bevétele se gyorsítaná a béke megkötését. E világváros elfoglalása belekötne 60,000 emberbe, s helyőrségül hátra kellene benne maradni 80,000 porosznak. Az ország megszállása, a várak körülzárása, vagy ostromlása, a guerilla harc folytatása teljesen lehetlenné teszik Poroszországnak, hogy Franciaországgal a jövő tavasz előtt végezhesen. De addig ez ország hatalmas, kellően felszerelt hadsereget állíthat, s teljesen ép flottájára támaszkodva, a háborut több előnyre kilátással folytathatja.

Franciaország tehát abban a helyzetben van, hogy az öt megalázó békefeltételeket ma visszautasíthatja. Az irtó harc tovább folyhat; de vajlon nyere ez által Poroszország, ez más kérdés. A vállalat olyannyira nagyzerű, a háboru célja oly magasan fekszik, hogy a támadás hamarabb juthat tönkre, mint a védelem, s a poroszok még megérthetik, hogy hódítványaikat fel kell adniok.

Mert hát a müncheni hadügyészséghez érkezett jelentések szerint a Páris alatt álló német hadak különösen a bajorok közt oly élénken nyilatkozik a békevágy, hogy hivatalosan kelle értesíteni az ezredet „a béketárgyalások megkezdéséről“, a poroszoknál pedig csak a nagyobb fejelem nyomja el a békeóhaj hangjait; ha ehez hozzá gondoljuk azt, hogy Bismarck, ki csak az imént mondotta volt ki Bernstorfhoz intézett jegyzékében, miszerint többé békekezdet ményekkel föl nem léphet s még is ő ajánlgatta a 25 napi fegyverszünetet, de Trochu hallani sem akart róla: — akkor kitűnik, hogy a franciáknak talán még sincs okuk hatra vakra Vilmos s sas lábainak eszokolására sietni, magukat Bismarck előtt a porba vetni, mint ezt a szószátyárhoz hasonló eszjárásnak, honfiúialdozat készség nevében követelni látszanak.

Délnémet tudósításokból olvassuk, hogy a német sereg minden 1000 emberéből naponta 4 betegszik meg, a mi csak 400,000 főnyi létszámnál is egyetlen hónap alatt 48—50,000 emberre megy; adjuk hozzá a sebesülteket és halottakatban való veszteségeket, mert am a német katonát minden árokából, minden bokorból a halál fenyegeti; e felett a loirei hadsereg két hó alatt pár százezer emberre nöheti ki magát az évszak és időjárás védelme bőven időt hagyván a szervezkedésre; ugyanezen idő alatt Lille, Dieppe, Arras, Amiens és Dükünirchen körül szervezkedik az éjszakai sereg is minthogy Lilleből nov. 3-ról kelt levél szerint Bourbaki, ez erélyes tábornok se tud arról, mintha ő lemondott volna a főparancsnokságról. Ha tehát ezek a seregek megkezdik az akciót, az offensívát, s Páris felé előre nyomulnak, míg a főváros hadai erélyesen hozzá látnak a támadás hoz, a szabadcsapatok pedig a német hadak összekötő vonalait állandóan fenyegetik, mindegyre áttörnek: — akkor Vilmos diadalmas hadainak állapota se lesz irigylendő. Ez lehet az oka, hogy azok a derék, győzelemről győzelemre szállt német katonák is megunták az igen sokat a jóból s békét óhajtanak; mert ösztönszerűleg érzik, hogy a francia nemzet lelkesült, harcias elemeivel tovább küzdve Porosz ország óriási katonai hatalma is megtöretetik — a német hadsereg is elvérezhet.

Egy kiszolgált katonára.

Ismét egy kis meglepetés keletről.

A török kormány félhivatalos lapjának, a „Habik“-nak hasábjairól következő meglepő sorokkal szolgált nekünk a távirat: „a porta minden támadást visszaverhet: 600,000 emberrel és 12 páncézos hajóval rendelkezik; hanem Oroszország nem gondol háborura.“

A távirat utolsó része különösen reánk hathat megnyugtatólag, minthogy a „keleti kérdés“ esetleges lángra lobbanása ép a mi hazánkat érdekli legközvetlenebbül; „Oroszország nem gondol háborura!“ a török kormány organumában elmondva, annyit jelenthetne, hogy közelebből keleten nincs mitől tartani, s így vérmesebb hazánkiai hozzá is foghatnának az egységes hadsereg kétféle osztogatásához. Azonban a távirat első sorait latolva, önkénytelenül azon kérdés merül fel: kinek mutogatja a porta száraz és tengeri hadi erejét? kire akar reá ijeszteni? A kérdést még bonyolultabbá teszi azon körülmény, hogy a portának Oroszországon kívül alig van olyan kétes barátja, kivel szemben a százezernyi fegyvereseiket kellene emlegetni.

Eddigél nyilvános titok volt az, hogy a török kormány önállósága nagyon gyenge lábón áll, s Konstantinápolyban, hol az angol vagy francia, hol az orosz nagykövetek játszák a házi gazdát. Hogy az 1856-ki szerződés óta némileg ez állapot javult — tagadni nem lehet; de a legvérmesebb ó-török, vagy reformer sem merné azt állítani, hogy a porta belállapota olyannyira megszilárdult, hogy Oroszország békés szándékaitól is jót állhat, miután Sz. Pétervárot csak akkor hajlandók a „keleti kérdést“ nyugtatni, ha sikerre kilátás se-hogy se mutatkozik.

Tényleg ma ismét Anglia játsza Konstantinápolyban az első hegedűt; ő sarkolta a portát erélyes fegyverzésre; de azt aligha brit tanács alapján teszik a török kormány emberei, midőn hadkészségükkel dicsekszenek: az effélének, mint mindennek, két vége van, s ki tudja a hiúz módjára leselkedő ellenfél melyiket ragadja meg.

A nagy szultánok ideje óta elszokta Törökország a kihívást, az ily nyilatkozatoknak tehát nem lehet sértő jellegű tulajdonítani; legfőlebb arra való lehetnek azok, hogy a török erők becsét, értékét contesztálják, s így szükség esetén szövetségesekre is inkább lehessen szert tennie, minthogy a gyengék társaságában nem sokan szeretik küzdelembe vegyülni: — a lovagiasság ama neme ma már kiháló félben van Európaszerte — az egész világ meghajlik a tulnyomó erő sikere előtt, bármily úton szerzetessék is meg az.

A török harezias hang lehet riadó jel, arra való, hogy másokat is éberségre figyelmeztessen. Némelyek ugyan a keleti láthatárt borutlannak látják s így okoskodnak:

Az állítják, hogy Oroszország biztosan számít porosz barátjának, ha nem is tetteles, de szenvedőlegesen segélyére, s csak arra vár, míg szövetségesse nyugaton teljesen szabad kezét nyert; akkor aztán kivesszi di-ját Keleten azért, hogy a „jelen háboruban nemcsak ő maga maradt semleges, de Austria-Magyarország semlegessége felett is örködött.“

Még a „Pest. Lloyd“ sem hisz ily szerű formalis szövetekezésben; úgy vélekedik, hogy Bismarck sokkal genialisabb ember, semhogy a „lehetlen“-re vállalkozzék, a „P. L.“ pedig ily lehetlenségnek tartja azt, hogy „a győzelmes Németország Oroszországgal szövetekezzen specialis orosz tervek szolgálatára.“

Hogy Németország nem lehet az orosz segédvére és nem verheti meg az útját az önmagára is veszélyes Nagy-Slavia-nak, ezt mi is elhiszük; hanem egészen más kérdés, vajlon nem teszik-e meg ezt a jó baráti szolgálatot az oroszok Vilmos a sas és a junkerhajlamu Bismarck?

Sokat, nagyon sokat adhatunk Bismarck bölcsességére, hanem akárhogy forgassuk a dolgot, tény, hogy a jelen német-francia háborunak irtó harezczá elfajulása legnagyobb részt az ő vállait terheli; azt se

lehet eltagadni, hogy mióta nem két hadsereg áll egymással szemközt, hanem két élet-halálra küzdő nagy nemzet — a tüzzel-vassal, valódi vandal módon folyó háboru in ultima analysi az erőt „összegyűjtő Oroszország“ javára szolgál; az ő erői gyarapodnak, érintetlenül hagyatnak, míg a francia és német nemzet egymást török meg s ebből egy harmadik huzhat hasznót, sőt huzand is bizonynyal, akár egyikik bele utóbb Németország, akár nem, s ha mindjárt a kiábrándulás órájában Vilmos és Bismarck meg is tagadnák önmagukat, s feudalis aspiratioik helyett önzetlenül szolgálnák a nagy német nép, az alkotmányos szabadság és az európai civilisatio érdekeit, ép oly hévvel és buzgalommal, mint a milyen azokat jelenleg lábbal tapossák.

A legrosszabbat mi sem akarjuk elhinni: hanem azért legkevesebbet sem árt, ha nem a dicsekvésben, de az erélyben Magyarország-Austria is követi a porta példáját; ha hadszervezete hiányain segít, s a honvédséget, különösen annak al- és főtiszti kereteit szaporítja, a specialis fegyvernemeket megsokszorozza: az elővigyázat soha senkinek sem ártott, nekünk meg éppen élet-szükség, kivált, miután hiteles tudósítások szerint — orosz szomszédunk szakadatlanul készülődik.

Zetelaki.

Legújabb táviratok.

A „Correspondance Havas“ ezen közleményt hozza: „Igen különös ugyan, de biztos forrásból ered, hogy a versaillesi porosz főhadiszállás már vasárnap, oct. 30-án este tudta, hogy másnap zárva lesz Párisban. Ez izben valóságos csatát vartak a főváros utcáiban, minél fogva igen hegyezték füleiket, hogy a fegyverek és ágyuk durrogását meghallják. Azt hitték, hogy a zűrzavarból hasznót fognak huzhatni vagy legalább kitűnő mulatságuk lesz. De bizony haszatlannal füleltek; Sèvres őrházaiból és Páris környékeiből csak nem akart elő-jöni a vágyódással várt hir.

Páris helyzetéről érdekes magánhírek vannak előtűnk. Oct. 27-én írják: A Páris felmentésére tett kísérletek igen messze fejlődtek. A közép és északi Franciaországból jövő segédcsapatok mozgásban vannak. Három hadosztály Algierből, 10 ezer turcos, három század spahi, 20 ezer tengerész Fourichon tengernagy vezetésé alatt solid sereget képeznek. Bourges mellett 60,000 ember áll. A segédcsapatokhoz 30 szabadcsapat-osztály jö Catilneau, Charette és mások alatt, kik a rendes csapatokkal egyetértésben működnek. Ez erők Páris védelmével kombinálva vannak. Ez erőben bizott Trochu tábornok, midőn a fegyverszünet-ajánlatot visszautasította. Úgy látszik, hogy nemsokára nagyobb kitérésre készül.

A franciák eddigi iparkodásait új seregek rendezésére nagyobb siker koronázta, mint várni lehetett. A porosz főhadiszállásba ért hírek szerint a déli hadsereg Lyon vidékén 80,000-on fűtt áll. Tűzérőséggel roszul van ellátva, lovassága nincs, Nansonty tábornok, I. Napoleon híres lovastábornokának utódja, van megbizva az új lovasezredek szervezésével.

Bourbaki tábornok északi hadserege Lilleben már 30,000 emberből áll. Azon hir, hogy Bourbakit letették, hamisnak bizonyul. Konstantinápolyból írják oct. 25-ről a „Rom.“ E város, a francia nemzeti hazafiság gypontjává vált. Ázsia, Afrika, sőt Oroszország a Európa egyéb részeiből is érkeznek önkéntesek, kik Franciaországot érni, halni készek; roppant lelkesedéssel éneklék a marseillaisot s indulnak harezolni; csak tegnap 200 ily önkéntes szállított Marseillebe, kik közt sok görög.

Berlin, nov. 8. Hivatalosan jelentik Versaillesból, hogy a fegyverszüneti alkudozások megszakítottak. — Thierst kormánya visszahívta. A porosz király semmi föltétel alatt nem akar lemondani azon szándékáról, hogy hadai élön Párisba bevonuljon. Kiadta a parancsot, hogy kimélet nélkül tüzzel-vassal pusztítani kell az „istentelen forradalmárokat“ e büntésüket. Ha rövid idő múlva az éhség nem eredményezné az átadást, ugy egyszerre kilenc oldalról kell az bombázni.

Berlin, nov. 9. „Prov. Corr.“ jelenti: A birodalmi gyűlés e hó 20-ra caupán azért hivatott össze, hogy a háboru folytatására szükséges további eszközök tekintetében határozzon; másrészt pedig a dél-német államoknak az éjszakai-német szövetségbe belépése tárgyában.

Baden, Hessen és Württemberg belépése biztos kilátásban van. Bajorország viszonyait illetően még be kell várni a további tárgyalásokat. — A Páris elleni támadásra vonatkozó parancs bizonyára azon perozban fog kiadani, midőn — az idevonatkozó összes viszonyoknak, névszerint a Párisban belső körülmények további fejlődésének is tekintetbevételével — legalkalmasabbnak fog találni.

Hamburgból f. hó 8-ról jelentik, hogy az elbei flotillának egy kémszemle útja 7-én megerősíté több francia hajónak Helgoland környékén jelenlétét, 7 páncélos hajó és 4 fa-korvet volt látható Helgolandtól északra.

Brüsszelből f. hó 8-ról jelentik, 5000 ember indítottatott Marcelléba, hogy ott a hatóságokat tárogassák. Arról lenne szó, hogy a marseillei polgárorség le fogja fegyvereztetni. Azt is hírlik, hogy Cluseret elfogott.

A „Gazette de France“-ban olvassuk: „A Marseillesből érkezett 3-ki távirati újabb hírek megnyugtatóbbak. A hadsereg katonái vegyülve nemzetőrökkel, több helyen megszállták a várost a polgárság nagy meglepedésére. Nicolas ezredes, a kit a lázadók elzárta volt, szabadlábra helyeztetett.“

Bécs, nov. 9. Kasseli tudósítások szerint Napoleon vésélyesen megbetegedett, úgy, hogy az ágyat kell őriznie.

Berlin, nov. 9. A poseni hatóságok vizsgálatot rendeltek el néhány ott lakó lengyel ellen, azon gyanu miatt, hogy a francia foglyokkal conspirálnak. A foglyokra most szigorubb felügyeletel vannak.

Brassó, november 6-án 1870.

Szerkesztő ur!

A „Kronstädter Zeitung“ ide 172 dik számában „Briefkasten“ cím alatt irt rovatában, oly heves és méltatlan módorban kel ki ellenem, egy e becses lapok 124-dik számában az éjszaka német szövetség pesti consulának, báró Weckernek, városunkban időzéséről hőlött tudósítomért, mely kétségkívül csak is az elbizakodott vagy felhevült kedélyhangulatnak lehetett kifolyása. Tekintetbe véve ezen abnormitást, nem lehet tehát czélom, hogy a „Briefkasten“ minden egyes állításaira válaszoljak, mivel én tényeket közlöttem, melyeket mint a „medve vagy hibzörét“ elűteni vetni nem lehet. Én semmi egyebet sem állítottam, mint azt, hogy nevezett consul ur Brassóban volt, és hogy a brassói hírlap szerkesztője, ki báró Wecker urat kirándulásában mindenütt követé, az egész esetről egy árva szóval sem tett említést hártalan porosz érzelmi német lapjában; pedig szokása szerint a legegyszerűbb eseteket sem szokta egyonhallgatni. Hogy ez így történt, azt a „Briefkasten“ sem vonja kétségbe; de még is a tiszta valóságot denuntiációnak bélyegzi. Uram, én senkit sem akartam denunciózni, mert ehez nem értek; mivel ha én, úgy én is különbséget tudok tenni a „rapport“ és „rapid“ szavak között. A mi pedig önnek politikai érzelmeit illeti, ez reám nézve közönyös, valamint az is, vajjon „nem e t“ vagy „junkerpors“ érzelme én vagy nem?

TÁRCZA.

Könyvismertetés.

„A királyföldi viszonyok ismertetése“

írta Jakab Elek a magyar tudom. akad. levelező tagja. Pest. Kiadja Heckenast Gusztáv. 1871. I—VIII és 187 lap. Ár 1 frt 60 kr. o. éj

A „királyföldi viszonyok“ ismertetése által szerző nagy szolgálatot tett a közügynek és pedig ép azon pillanatban, midőn arra a legnagyobb szükség van. Közönségünk állunk a „királyföld“ közjogi rendezésének. Ennek mikéntjére nézve tömördek hiteltel adatot szolgáltat e mű, melynek szerzője szokott történelmi alaposággal és tárgyilagosággal ismerteti és világítja meg azon önkormányzati viszonyokat, melyek különös sajátosságai a német államalkotásánál fogva merőben különböznek az ország más részeinek autonómikus szervezettől. E különös sajátosságokat ismerniök kell nemcsak a parlament tagjainak, kik a királyföldi viszonyok rendezése körül a döntő szóval birandának, de ismerni kell tulajdonképp hazánk egész értelmiségének, a különösen azoknak, kik a saját útján is irányadó véleményt akarnak mondani, miután nem sokára az 1868: LXIII. t. cikk 10. §. foganatosításáról lesz a szó. Ezért mondjuk, hogy a mű becses, hasznos, megjelenése korszerű.

Szerző a jelen munkában összefogott cikkeket az 1868 ki „Unio“ I. félévi folyamában ugyan közreadta volt; de azért helyesen cselekvék, hogy művét külön füzetbe ismét közreboctátá; ez által hasznos kézi könyvet nyújt az országos képviselőknél, kiknek nem lehet módjukban egyenkint összegyűjteni a nemsokára nélkülözhetlen adatokat; másfelől a nagy olvasó közönségnek is meg yitá a „királyföldi viszonyok“ megismerhetőségének tudásforrását.

Szerző I. cikkében előadja a Királyföld autonómiajának történelmi fejlődését, hangu-

Hadműveletek Páris előtt.

Páris, oct. 26.

Már tudjuk, hogy a 21. harcban igen komoly veszteségeket okoztunk az ellenségnek. Az eredményt oly egyén hozta tudomásunkra, ki a kórházakban volt elfoglalva. Ottani tartózkodása alatt számos érdekes adatot tudott meg. Támadásunk ereje és vadsága az ellenség táborában valódi ijedelmet okozott. Már értesültünk volt, hogy az ellenség tüzsergét csak későn hozta a harcba, de a mit még nem tudtunk, azon távolság, melyre érdeink golyói elhatnak. Jouchère mellett a porosz csapatok ki sem fejtették magukat; mihelyt mutatkoztak, a lövegek egész ereje kényszeríté őket, hogy sánczaik védelme alá vonuljanak, s sebesülteiket és halottaikat a csataterén hagyják. A bougevali uton katonáink bravourja oly felélmelt idézett elő, hogy az ellenség azt hitte: hogy támadásunk Versailles felé irányul. E helyen a félelem oly nagy volt, hogy több kocsi, mely a porosz király udvartartásához tartozik, sietve St. Germainbe menekült. Hozzáteszük, hogy a poroszok vesztesége e napon halottakban 800, sebesültekben 2000 ember.

Oct. 26-án reggel 7 órakor egy önkényes tiszti az Aubervilliers erőd parancsnokságához jött s tudósítá, hogy egy nagyobb porosz csapat, a köd miatt eltévedve, az erődök ágyuinak lőtávolságához közeledik. Azonnal egy zászlóalj küldetett ki, hogy a poroszokat körül vegye. Midőn ezek tévedésüket észrevették, vissza akartak fordulni, de már késő volt. Elől az ágyugolyók, hátulról az erődök és árkokban elrejtett csatározók által megtámadott, 30 halottat és sebesülteket vezettek, 20 fogoly, a csapat egész utórése kezeink közt maradt. Részünkről 7—8 szabad lövész, ki nagyon előre ment, lett harcztképtelenné.

Oct. 27.

A tegnap este és ma reggel több lapban terjesztett hírek, mintha a poroszok Páris bombázásához akarnának fogni, igen valószínűtlen. A poroszok minden működésük inkább defensiv, mint offensiv czélokat sejtet.

Oct. 28.

A sajnajai nemzetőrség tüzserge naponta gyarapodik. A sáncz építések folyton haladnak, az ellenség meg sem kísérté már munkásainkat zavarni. Előbb több napon át tett ily kísérleteket, de mindnyájan siker nélküliek maradtak. A földmunkák oly sánczot fognak képezni, mely nemsokára nevezetes szerepet játszanak.

A csatateréről.

Egy Toursból f. hó 8-ról kelt távirat szerint a francia előőrök Poislay és Vallièresnél, Chateaudunól nyugotra, egy nyilván Orleansból Le-Mans felé czirkáló hadtest által, mely 1500 lovas, 2 zászlóalj s 10 ágyuból állott, megtámadtak. Ötödfél órai harc után a czirkáló csapat, nem jelentéktelen veszteséggel, az időközben odaérkezett francia támogató csapatok által visszaszorítottat.

lyozván azt, hogy II. Endre 1224-iki alapadó-mánylevele kiváltság- és törvénybiztosította autonómiát adott a Királyföld lakosainak; elmondja, hogy e kiváltságlevelé eredetije nem létezik, s a szász nemzeti levéltár csak I. Károly 1317-iki megerősítő átiratát tudja felmutatni. Továbbá elsorolja, hogyan szerettek és nyertek adományleveleket a szász nemzet fiai a magyar királyoktól a VII bírák jószágaira; hogyan kívántak a nemzeti fejedelmek választása alkalmával mindig külön biztosítékot a szászok, s okos és körültekintő nemzet módjára, hogyan használták fel az adományleveleket és terjedelmes birtokokat helybátósági és nemzeti önállásuk, vallási és szellemi fejlődésük biztosítékai gyanánt. Elmondja szerző, hogyan eszközölték a Báthori Istvánról azon Statutumok megerősítését, melyek II. Endre kiváltságlevelével kapcsolatosan democratiso-patriociusi jellegűvé tevék jeles magánjogukat, s hogy e kettőn alapszik univerzitásunk is.

A Királyföld kiváltsági, jogai, birtokai a nemzeti fejedelmek korában is folyvást gyarapodtak; hasonló történet a habsburg magyar királyok korában, így például ekkor kapták 99 évre a fogarasi uradalmat.

1848—9-ben a birodalmi központosítás zászlója alatt találjuk a szászokat, kik ezért nagy kedvezményekben részesültek több. Kaptak 1 1/2 millió kamat nélküli kölcsönt, melynek egy része már is el van engedve; a nemzeti pénztárból 50,000 forintot p. p. közmívelődési czélokra fordítottak évente; a keblbi politikai tisztviselők és törvényeszek fizetéseit, úgy az előbb felekezeti jellegű székben jogakademia összes költségeit az állam vállaira rakták át; a papi dzéma váltáságul adott az állam tőke- és kamatfelölég fejébe csaknem 7 millió frtot p. p., s felett a lub. püspök és irodája számára évi 16,000 frtot; 1861 után pedig közigazgatási tisztviselők és az új második-rangság fizetésére 200,000 frtot stb. stb.

A II. cikkében kimutatja szerző, hogy „a királyi várakhoz és vártartományokhoz tartozott,

Ezen ütközet jelentősége főleg abban áll, hogy a francziák saját — eddigleg győzelemhez szokott ellenfeleiket meggyőzni tanulták. Igen valószínűleg Trochu döntő csapást készít elő a zároló sereg ellen, mely csapás a legközelebbi napokban annál biztosabban meg fog történni, mivel az hallatszik, hogy a porosz főhadiszálláson Páris bombázása már el van határozva. Természetesen az ágyakat előbb tüztelepekbe fel kell állítani és ez a helyőrségre nézve a legkedvezőbb alkalom egy nagy mérvű támadásra. Lehetőség, hogy erre nézve a loirei sereg is közre fog működni, legalább a fenébb jelölt ütközetből azt lehet következtetni, hogy ama sereg Orleans megkerülésével előrenyomult. Ez esetben a Tannféle hadtest állása a Loire mellett tarthatlan lenne, s annak még jókor meg kellene kezdeni a visszavonulást, hogy, hacsak lehet, sértetlenül érhesse el a zároló sereget. Mindenesre most már kétségtelen, hogy Trochu hadereje hadműveletekre képes, s rövid időn támadólag fog fellépni.

A párisi ideiglenes kormány a nov. 3-ki szavazás eredményének közzététele után következő proklamációt bocsátott ki: „Ti meghagyjátok nekünk veszélyes állásunkat, melyet nekünk a szeptember 4-ki forradalom kijelölt; mi teljesíteni fogjuk e meghagyást az általatok nekünk adományozott hatalommal és biztatásával azon nagy kötelemnek, melyeket öntalimatok elűk szab. Ezen kötelemek elsősor a védelem; az jövőre is kizáró gondunkat fogja képezni. Büns mozgalmak ellenében a törvények szigorú végrehajtásával fogunk fellépni.“

J. Favre proklamációjá mondja: Mindnyájunkban csak egy kiáltás legyen és egy gondolat: a haza megmentése. Ezen megmentést azonban csak az engedelmesség a katonai vezérek iránt és a törvények tisztelete teszi lehetővé.“

Pénteken este a nemzetőrség szerencsét kívánt a Páris kormányzójánál egybegyűlt kormány tagjainak. Trochu tábornok azok nevében köszönetet mondott és a többi között így szól: „Egyedül a köztársaság menthet meg minket; ha azt elvesztenők, magunk is elvesznénk vele együtt.“ Ezen szavak lelkesült tetszéssel fogadtattak.

Toursban egy új lovas karabinier ezredet alakítanak. Az, melylyel Franciaország eddig birt, azon ezredek közt van, melyek Metznel foglyokká tétettek.

Lyon városának tanácsa következő rendeletet bocsátott ki:

„A községtanos áthatva a szükségétől, elrendeli: A város inkább végpusztulásig védendő magát, semhogy azon gyalázatot elűrje, hogy magát megadja. Csakis az aggok, gyermekek és aszsonyok hagyhatják el a helyet. Az ellenség elől gyávan menekülők szökevények gyanánt fognak tekinteni. Neveik meggyaláztatnak. Aláírva: Hónon, Lyon maireje.“

Lyonban még azon rendelet is bocsátott ki, hogy azon 21—60 éves polgárok, kik a várost elhagyták, 5 nap alatt visszatérjenek, különben lakásaikat a hatóság feltűri és nagy adóval fogja a távollévőket terhelni.

Versailles, nov. 7. Miután a fegyverszü-

onnan a király által kiszakított föld neve teljes historiai joggal mondható Királyföldnek. A III. cikk a királyföldi autonómia szegletkötését, az ispani tisztség eredetét vizsgálja, bebizonyítja, hogy a szász nemzeti gróf elnevezés helytelen, miután ez őai Comes név az ispan-nak felel meg. Ezután részletesen elő van adva, miféle jog- és hatáskörrel birt a Comes 1222—1698 ig (IV. cikk), hova fejlett az 1691—1850-ig (V-ik cikk) és mire vezetett az 1861—1866 időközben.

A VI. VII. VIII. IX. X. cikkek a szász nemzeti egyetem eredetét, elnevezését, gyűlésezési idejét, hatáskörének történetét tárgyalják; ki van ezekben (VIII.) mutatva, mi volt 1698-ban az egyetem törvényes hatásköre; majd megvilágítja szerző, mi állást foglalt el ez az egyetem Schmidt Konrad vezérlete alatt az id. kir. fő-kormányzattal szemben, s hogy a magy. kir. ministorium végtére is saját korlátai közé (X.) útastá vissza az egyetemet.

A királyföldi autonómia másik szegletkövé-ről a kilencz szék és két vidék s az ezeknek központját képező főbb városok- és adományozott birtokokról szól a XI. cikk, míg a XII-ik eredeti számadásokból és költségvetésekből mutatja ki, minő értékkel bírnak a királyföldi törvényhatóságok és városok birtokai egyenként és összesen, s bevételeiket párvonalba állítja illető kiadásai-ka (XIII.).

A XIV. cikkben találjuk azon úrbéri kárpótlási tökéket és kamataikat kimutatva, melyeket a szász nemzet a VII bírák meg névelő szék- és vidéknek az állam fizetett; végül az 1368-iki pénztárviszágulat eredményeit. A VII bírák vagyona és pénztára, a nemzeti pénztár kezelésének módja és rendszere, úgy a b. Seeberg féle nyomozás eredményei a XV. cikkben vannak leírva.

II. József császár intézkedést volt a szász nemzeti adósságok és a hitlen pénztárkezelők ki-tudásáról, hogy az adósságok kifizetése megtörtén-vén, biztosabb és szabályosabb birtok- és pénztár-kezelés hozattassék be. Ezek történetét, úgy a Da-

net francia részről visszautasítottat, Bismarck azon javaslatot tette a francia kormánynak, tűzzön ki tetezés szerint határidőt a választásra, s közölje vele azt, ő fegyverszünet nélkül is igéri, hogy a választást az összes megszállott részekben megengedi, s a választók szabadságát tiszteletben tartja. Thiers az előbbi vonalon értekezvén Trochu és Favre-vel, azon utasítást vette, hogy az alkudozásokat szabítsa felébe.

Tours, nov. 8. Egy két zászlóaljból és 1500 lovasból álló porosz hadtest 10 ágyuval támadta meg a francia állomásokat Bois-la-Vallerie mellett, de 5 1/2 órai harc után visszaveretett. A poroszok 52 halottat és sebesülteket, s 64 foglyot vesztek.

Berlin, nov. 8. (Hivatalos.) Treskow 1b. e hó 3-án Belfortot körülzártá a több apróbb ütközet után Les Ernes, Rougemont és Petit-Maguy mellett összekötöttésbe tette magát Werderrel. Ez utóbbi helyen a francziák 108 hatottat hagytak hátra.

London, nov. 8. A „Standard“ írja: A francziák Chateaudun 6-án ismét elfoglalták.

London, nov. 8. A „Times“ ujabbban azon javaslattal lép fel, hogy a nagyhatalmak a hadakozó felek mindegyikének ajánlják fel biztosítékai-ka, minden francia avagy porosz részről indokolatlanul történendő megtámadás ellen, feltételül kö-tvén ki a francia várak lerombolását. — Páris bombázatása 14 napnál előbb meg nem fog kezdeni.

Berlin, nov. 8. (Hivatalos.) Charnybol (?) jelentik nov. 8-ról: Verdun kapitulált.

A „France“ egy Marseillesből 5-ról kelt táviratot közöl, mely szerint alaposan remélhető, hogy az ottani válság békés megoldásra fog jutni; a megyefőnöki épület odahagyott és Cluseret tábornok beadta lemondását.

A „Köln. Ztg.“ nak Metzbol f. hó 1-ről jelentik: 140,000 ép fogoly szállítása osztályonkiot megy véghez és nsponta 15,000-et szállítanak Németországba. A 6,000 fogoly tisztet vasuton szállítják. Kummer hadosztálya, a második és a hetedik hadtest egy-egy osztálya egyelőre Metzben maradnak, és ezek végzik egyszerűen a szállítást teendőit is. A 1. és 8-ik hadtest Manteuffel parancsnoksága alatt Éjszak Franciaország felé tart, a második hadtest egy osztálya pedig Páris felé indul. Frigyes Károly herceg legközelebb Versaillesbe megy, hogy ott a további parancsokat ávehesse. Metz és Nancy közt a vasuti közlekedés ismét helyreállított.

Toursból nov. 2-ról írják a francia lapok: Ma d. n. 3 órakor több ezer emberből álló tömeg nyomott a praefectúra, hol a megválasztott követeke átnyujtá a kormány tagjainak a resolútiót. Nem sokára megjelent Gambotta az erkélyen, kit a nép „éljen a köztársaság“ kiáltással fogadott. Többen levelek kalapjokat; „tegyék fel a kalapot“ mondá Gambetta és azután következő beszédet tartott.

„Polgárok! Közösöm, hogy szenvedéseink közepette összetartást tanusított. Mi nem fogjuk magunkat megadni, bármí áldozatokkal nézünk is szembe. De nem kell azt hinnetek, hogy a kormány mindent tehet és tennie kell. Ömagatoknak

chauer nyomozás leírását is nagyon részletesen adja a XVI. cikk.

A XVII. cikk a hitlen pénztárkezelők megfenyítéséről szól, s előadja, hogyan szerveztettek először (1795) és másodsor (1797) a királyföldi hatóságok; a XVIII-ik részletezi a Benyovszky-féle barmadik nyomozást, a visszaéléseket elkövetett barmadik megfenyítését s a királyföldi hatóságok újra szervezését (1804—5.).

A szász burocracia kibágásairól szól a XIX. cikk; nagyon érdekes a XX-dik cikk, mely az 1849—1868 ig e téren történeteket megvilágítja.

A mai későbbben álló reformok alapjainak megvetésével útmutatásul szolgálólandak a XXI. és XXII. cikkek adatai, melyekből kiviláglik: mi a szász nemzeti vagyon jövedelmeinek rendeltetése a fejedelmi adományok értelmében, kiknek van azokhoz szállási joga és mi a jogalapja a vagyonnak.

Végül a XXIII. és XXIV. cikkek a szász papság állásának fontosságát jelzik, s kapott kárpótlásait összegét összehasonlítják a többi felekezetek e részbeni dotatióival.

A XXV. cikkben szerző előadja azon indokokat, melyek e mű megírására bírtak, s ezek-és a cikkekben elmondottak alapján megteszi javaslatát a reformok kezdemeyezésére, illetőleg a viszonyok és igények szakértő bizottság általi tisztázására — constatálására.

Az ismertetté múnék „Függeiök“ e Talmács és Szelistye főkszékék közjogi állásának rendezése kérdésében azon székek lakói és a VII bírák, s illetőleg a szász nemzet közt felmerült egyenlenségekre tesz történelmi észrevételeket.

Előadván imigy az érdekes és alapos mű tartalmát dióhéjba szorítva, főlőségeinek tartjuk azt ajánlani: a tárgy maga és az író neve a legjobb ajánlólvél mindazok előtt, kik e kérdés (a királyföldi viszonyok) fontosságát felfogva, szigoru kritikával gyűjtött adatokból óbjatnak annak megismeréséhez eljutni. Δ

(478) A Németország első gyógyászati testületétől megvizsgált s a magyar cs. kir. helytartóság által kitűnő használhatása végett szabadalmazott

csúszgyölcs

mindennemű csúsz, közsvény, tagyilalás, mell, hát és gerinczfájás, lábeszű, fejeszű, dagadt részek, podagra, marjulások és oldalyilalások ellen, biztos sikerrel mint első gyorsan és biztosan gyógyító-szer. 1 nyaláb 1 ft 5 kr. kettős nyaláb nehéz fájdalmak ellen 2 ft 10 kr. o. é.

párisi általános ragasz

Buron doctortól, mindenféle seb, geny, daganat, tyúkszem és fagy ellen. Egy tévely használati utasítással 35 kr. Egyedül valódi minőségben kapható: Kolozsvárt Engel J. gyógyszerárán.

(498)

BÁNYAI SÁMUEL

kolozsvári szöcsmester,

ajánlja a szöcsmesterség köréhez tartozó minden névvel nevezhető

RUHATÁRÁT.

Elfogad akár magán akár postai úton minden szöcs iparágbeli megrendeléseket, s azoknak a legpontosabb és legutányosabb árban kiszolgáltatásukat saját felelősséggel vállalásával igéri.

Továbbá elvállal mindennemű öltönyök nyaralattás végett illő áron.

Lakása Kolozsvárt, bel-magyarutca 428 ház sz. alatt.

Raktára ugyancsak bel-magyarutca Biásini-ház 442 sz. alatt.

Vendéglő-megnyitás!!

Alólirt tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy Szamosujvárt,

„Magyar Koronához”
czimzett

piaczi nagy vendéglőt

kihasonbélvén, azt novemb. hó 1-én által veendi és a nagyérdemű közönség rendelkezése alá bocsátani fogja.

Alólírott, a t. közönség minél nagyobb mérvű pártfogásának reményében nem kimélve semmi aldozatot, a vendégszobákat s a többi vendéglői helyiségeket egészen újból rendezte be, s általában mindent megtett arra, hogy nevezett vendéglő a t. közönség igényeinek teljesen megfelelhessen.

Sz.-Ujvárt, 1870, oct. 26.

Ifjb. Moldován Simon,

(506)

2-3

b e r l ő.

(600)

Csemegék!!!

Van szerencsém a n. érd. közönségnek tudtára adni, hogy alant jegyzett csemegék friss minőségben megérkeztek.

Híres Suchard chokolad és chokoladbonbonok font számra és ékített szép **katulyákban**. **Görzi gyümölcs** és **zöld narancs**, malaga-zsöllő, datolya, hajas mandula, skatulyás füge, amerikai dió, török- és olaszogyoró; **Mostarda** — befőtt, font számra, **Birsalmasajt**, **Persicat**, görzi száraz gyümölcsök, ugymint szilva, körtve, őszi barack, füge, meggy és cseresznye. **Maroni**. **Thea kenyér**, török puliszka, **Rum** és **Thea**, különbözőféle **liqerek**. **Asztali és dessert borok**. Francia és magyar pezsgők. **HALAK** ugymint: **Tekercs angolna**, **orosz hal**, **tengeri pisztrang** **ecetben**, **pisztrang olajban**, **Lazatz**, többféle **sardiniak**. **Hering**, **Ikra**, **Mix Piele**, **olasz saláta**. **Magyar**, **francia** és **angol mustár**. **Sonka főve és főtelen**, nyelv, sonka és nyelv kolbász és egyéb húsneműk. **Strassburgi pástétom** porcellán bádokban.

SAJTOK: **Brie**, **Ementali**, **Chester**, **Eidami**, **Romadour**, **Neufchattel**, **Parmasan**, **hollandi tejfelsajt** és **Groi**. **Beafsteak**, **Soya Sauce**, **Salad-Cream**.

A TÖBBI CSEMEGÉIM jövő hét folytán érkezendek.

Fennirtt cikkek postán is küldhetők.

KARVAZY GYULA.

(71)

Tudományos vélemény dr. Popp J. G. Anatherin fogpépe felől Bécsben.

Fogorvos dr. Popp J. G. urnak Bécsben, Stadt, Bognergasse Nro. 2.

Ezen híres Anatherin-fogpépet alapos vizsgálat alá vettem; mert az általános tudományos érdek, a mely ez annyira elterjedt fogyszerhez kapcsolódik, kívánja, annak természetétörténelmi és gyógyászati tulajdonait megismerni. E vizsgálat szerint kitűnik, hogy dr. Popp J. G. Anatherin fogpépe a maga nemében valószínűleg egyetlen szer; mert tényleg csak oly legelőgátot találtam, mely nagyobb hatásúnak és győgyerejűnek bizonyultak be, úgy hogy ezen fogpépet elvitatlanul a legkitűnőbb tulajdonu száj- és fogszer. Kitűnik alkatrészeinek fogpépe foggép nevezésén a legkitűnőbb szer a száj- és fogrohadás különböző neműj ellen, a mely részben egyetlen más hasonló szer sem mülja azt feljül, s ennek meg is van természetes oka, mert gyógyhatású alkatrészeim közül a Popp-féle foggép még a legelőgátosabb anyagokat is tartalmazza a fogak tisztítására, a mely általánosan minden száj- és fogrohadás megátoltatik. Dr. Popp J. G. Anatherin fogpépe tehát minden tulajdonai után, egyszersmind a legjobb és legerősebb óvszer minden fog- és szájbetegség ellen, a mit én részrehajlatlanul s az igazság szerint emmel kimondok és nevem aláírásával és pecsétemmel vallok és bizonyítok. Berlin, 1869 június 28-án.

(P. H.)

Dr. Hess,
porosz kir. megviza. I. oszt. gyógyszerész és vegyész; tudományos vizsgálat és szakértő gyógyászati, gyógyszerészeti, vegyészeti és egészségügyi cikkek, győrtmányok és mindennemű fűszerekre nézve.
Kapható: Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. ENGEL J. és BINDER gyógyszerészek és KARVAZY J. Tordán: Wolf gyógyszerész. Dézsen: Krémer Sámuel. Déván: Bosniaki és Gergely. Medgyesen: Foltbert gyógyszer. Nagy-Ényeden: Oberth J. gyógyszer. M. Váshelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászváros: Leonhardt. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdí-Váshelyt: Nagy Jakab. Bözörményben: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Szinyer-Várallyán: Gerber gyógyszer. Szebenben: Sill Mih. Müller gyógyszer. Zóher, Steiner. Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. Anken C. és társa. Károly-Fehérvárt: Wagner könyvtáros. Segesvárt: Markus Fr. Teutsch J. B. Misselbacher. Besztercén: Dietrich és Fleischner. Tergovits Ed. Nussbeck, Textoris G. M. Nyiregyháza: Bucsal B. gyógyszer. Reich, Pavlovich. Balázsfalván: Fülöp és társa. N.-Almdson: Beck M. Gy.-Sz.-Miklóson: Mikó M. Sz.-Udvarhelyt: Bezdási Em. Földvárt: Temmer E. Bassóban J. v. Müller, gyógyszerész.

STEIN JÁNOS

újnonn nyitott
papir-, író-, rajz- és festészeti-szerek kereskedésében
KOLOZSVÁRT,

422

fő-tér 2-dik szám, a tanácsház mellett

4-*

kaphatók:

Minden fajtájú bel és külföldi gép- és kézműgyári írópapírok minden nagyságban és minőségben.
Levél-papírosok, fehérek, színesek és diszfestettek; simák, bordásak és vonalozottak.
Levél-borítékok, minden alak és nagyságban. A levélpapírok és a borítékok dombornyomatban nével és egész czimzettel, úgy az itt mellékelt minták szerinti monogramokkal színyomatban elláthatók.



Borítékok pénzküldeményekhez az illető bankjegy részletezés nyomtatásával. Borítékok írományokhoz. Valódi Whatmann-féle rajzpapírok különféle nagyságban. Gép-rajzpapírok ivenként és göngyökben. Rajzpapírok vízszóra felhuzva. Autografa-papírok. Valódi szalmapapír, ivenként. Utánzótt szalmapapír, átlátszószágban a valódit megközelítő, ivenként és göngyökben. Valódi angol másoló-(Pausier-)vászón. Színes rajzpapírok. Színes írópapír, az írás megszártására porzó helyett. Pergament papír, befűzötték kötözésére. Színes és tarka selyem-papírok virágok készítéséhez, úgy az ehhez szükséges levelek, bimbók és magszálcsok.

Pecsviaszok a legközségesebbtől a legfinomabb illatosakig, mindenféle színben, darab, doboz és font számra. Tenták. Alizarin, anilin, gallus és másoló tenták, üvegek- és korszókban kisebb és nagyobb mennyiségben. Carmin-tenta, kék, zöld és sárga tenták, úgy írásra mint a legtisztább rajzmunkákra alkalmasak. Bádóg, esont és fa tentatartók iskolai használatra. Uti-tentatartók, biztonsági zárral. Irodai tentatartók, öntött-acéll, kő- és porcellánból porzótartóval és a nélkül. Disz-tentatartók, levélnehezítők, író eszközállványok. Acéll író- és rajztollak a legelső bel- és külföldi gyárakból. Tolkékek, közönségesek és valódi angol gyártmányok is. Papír-ollók, hajtogatós csontok és tolltörő-kékek fém és porcellán foglaltványon. Radir-gummi és gummi-elasticum. Irószerek-szereknék, a legdiszesebb kiállításban minden az iráshoz szükséges kellekekkel és helylyel a levélpapír és boríték számára. Iró-tárczák, zárral, felszereléssel vagy a nélkül, egyszerűen vagy diszesen kiállítva. Pénz-, bankjegy- és váltó-tárczák. Naplók és zsebjegyzőkönyvek (Notes). Fénykép-albumok, a legnagyobb választékban. Fényképek: szentképek, genre, mythologiai s állat-képek, szobrok, Kolozsvár nevezetesebb épületei és Erdély népviseletai. Fekete és fehér rajzkréták.

Nyomatványok: Számlák, 8-ad, 6-ad, 4-ed és 2-ed rétbén, magyar és német. Nagyobb megrendeléseknél czéggel és tetszés szerinti szöveggel elkészítetnek. Szállító-levelek. Posta csomagok, vaspályai teher- és gyors-szállítványok számára. Meghatalmazások. Magyar és német. Váltó- és utalvány-bárczák. Magyar és német. Vonalzott ívek. (Faulenzer). Vonalzott és rovatolt papírosok. Vonalzott és rovatolt kereskedelmi üzletkönyvek mindenféle nagyságban, az eredeti gyári árakért. Ruganyos számolóáblak. Palatáblák és bádog foglaltványon. Fehér porcellántáblák. Selyemzsinor könyvek áthuzására. Gummi-karikák, írományok összefoglalására. Irónok, közönséges fehér és czedrusfában, természetes színben és fényezve. Legfinomabb Hardtmuth és Faber-féle rajzónok a legfinomabb orosz írlából. Vörös és kék irónok, irodai használatra. Színes rajzónok. Közönségesek gyermekek számára, legfinomabbak kréta-rajzhoz. Fekete és fehér rajzkréták.

Csavar-irónok, fekete, vörös és kék írlával, fa, érc és csont nyélben. Egészfinomok tolltartó és tolkással. Rajzminták, kezdők és haladók számára. Különösen ajánlatok, mint legjobbak, a Hermes-félék. Valódi schweizeri, francia és bécsi rajz-eszközök.

Zsebkörzők és vonalzó-tollak. Delejtők, napórával és nélkül. Vonalzó közönségesek és mérték beosztással métre és hüvelyk szerint. Hüvelykmérők. (Zoll-Stäbe). Rajztáblák és rajzvonalzó. Valódi Ackerman, Anreiter és Paillard-féle festékek rudacsok- és gombalakban. Festékek gyermekek számára darabonként és ládácskákban. Folyékony festékek építészeti, mérnöki és hasonemű rajzmunkákhoz. Közönséges és valódi chinai tusch. Arany-, ezüst- és bronz-kagylók. Kagylók és tusch-csészék. Haj-, szőr- és borz-ecetek közönséges és hatytyu tollba foglaiva, továbbá fa nyél- és bádog foglaltványon. Tökéletesen tisztított és legfinomabbul elkészített festékek olajfestészethez. Az olajfestészethez szükséges mindenfajta olajok és firnissek. Alapozott (grundirte) festész-vászón. Paletták fa- és porcellánból. Diszesen festett görfüggönyök (Rouletten). Kárpit-papírosok a legujabb minták szerint. Bekötési-, boríték- és csomagolási papírok. Kész papír-zacsok kereskedők számára minden nagyságban. Látogató és levélcset jegyek minden eddig ismert kiállításban elkészítetnek. Minden könyv- és könyomdai munkák felvállaltatnak és a legrovidebb idő alatt teljesítetnek.

stb. stb.

(330)

Figyelemre méltó hasznos

találmányok!

A LONDONI VILÁGKIÁLLÍTÁSON 1862-ben

kittüntetett gyógyszeres illatszerek

ÉS ÖLTÖZŐ ASZTALI VEGYÉSZI MŰKELLEKEK

BÁNYAY L. KÁROLY

KÖZÖNSÉGES HASZNOS

OKLEVELES GYÓGYSZERÉSZ TALÁLMÁNYAI

ÉS VEGYÉSZ GYÁRTMÁNYAI KOLOZSVÁRT

cs. k. pátenst által törvényesen védelmezve.

Az egész osztrák birodalom és Magyarország területére cs. k. kizárólagos kiváltságos nyert.

Gyógyszeres növényi

VICTORIA-PARFÜM.

Erősítő és szépitő illatszerek, mely általánosan hasznosnak elismertetett.

Mint illatszerek, mint szépitő mosdó-szer,

mint szájmosó, mint füstölő-szesz és a leghatásosabb ideg- és izom erősítő.

Egy üveg tartalma 8 lat

VICTORIA PARFÜM.

Ára 1 frt 40 kr. o. é.

Ezen illatszert 6 Felsője a császárné és királyné legmagasabb elismeréssel PALOTA-FÜSTÖLŐUL elfogadni kegyeskedett.

Kittüntetett gyógyszeres-növényi

BALSAMIN HAJESSENTIA.

A hajkorpa gyors eltávolítására, a hajbőr tisztítására és erősítésére s főképpen a haj hullása ellen. Egy eredeti üveg tartalma 8 lat BALSAMIN-ESSENTIÁT.

Ára 1 frt 25 kr.

BALSAMIN HAJERŐSÍTŐ POMÁDE

A haj hullása ellen és a hajnövekedését elősegítésül. Egy eredeti nagyobb tévely tartalma 1 frt o. é. minden raktárban.

PURITAS-PECSÉTTISZTÍTÓSZESZ

Melylyel minden KELMÉK és KESZTYÜK színváltozás nélkül gyorsan tisztíthatók. Egy eredeti üveg ára 35 kr.

Kittüntetett gyógyszeres-növényi

AROMATIN SZAJVIZ.

A foghús erősítésére, a fogak épen tartására s tisztítására, és a szájrészek rendszerű tisztítására, a könnyen vérző nyílások tisztítására; ugy szint- a szájodvas vagy bérakott fogakot, dohányasztalt vagy egyébként büzös-szájzszag gyors elűzésére, és azonnal kellemes szájlehellet eszközésére. Egy eredeti nagy üveggel: Ára 1 frt 25 kr. o. é.

Kittüntetett:

MAGYAR NEMZETI

BAJUSZPEDRÓ.

Általánosan kedvelt, szilárd és szétvártó, s tetszés szerinti hajlékonyságú, mely a bajusz nem tör, sőt fésűléskor sem tépi, s mivel zsebben hordozás alatt is megtartja eredeti jó minőségét, minden időszakban kedvezőleg használható. Egy Védjegyes ércz-dobozban ára 35 kr.

Kittüntetett:

ERDÉLYI-FLORA MOSDÓ és BERTYALKOZÓ-SZAPPAN

védjegyes borítékban. Ára 25 kr. o. é.

RARICAL BALZSAM:

TYUKSZEM IRTO GYOGYSZER.

Mely által a „Tyukszem” fájdalom és metező eszközök nélkül gyorsan és gyökeresen eltávolítható. Ára 1 frt.

Kittüntetett Hajfestő-szer:

JUVENTAS-HAJFESTŐ-SZESZ.

Mely által az őszhaj, szürkaj, bajúsz és szemöldök 1/2 óra alatt az ifjú kórhöz hasonló természetes azbőre, barna- vagy feketére, több hónapokig tartósan színezhető, és oly állandó, hogy a rendszerű mosdások után is változatlan marad. Használati eszközökkel és utasítással. Ára 2 frt 50 kr. o. é.

Kittüntetett:

ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendszerű ápolására. Ércziedős üveg-tévelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelelve:

BÁNYAY L. K. Kolozsvárt.

A fennebb jelölt szabott árakból minden Ducetes megrendelésnél 10% azaz egy tized ár leszámitódik, nagyobb megrendeléseknél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a Redoutte Átellenében lévő BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY saját házához intézendők.

OKVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG elemelve ÁRTALMATLAN létrészekből levőknek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek HITELESEN AJÁNLVA vannak.

KITTÜNTETT A JURY ÁLTAL LONDONBAN ODLING W. VEGYTANÁR, PLEISE S. RIMMEL E. HILATZER GYÁJOSOK LONDONBAN HEUZE G. VEGYTANÁR A CSÁSZÁRI TANODÁN GRIGNONBA FRANCZIAORSZÁGBAN

HITELESEN BIZONYTIVÁNTOK SZERENTI MEGVIZSGÁLVÁ VEGYTANILAG ELEMVEZVE ÉS A LEGHIRESEBB VEGYTANÁROK, ORVOSTUDOROK ÉS MÁS NEVEZETES TEKINTÉLYEK ÁLTAL.

KITTÜNTETT:

ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendszerű ápolására. Ércziedős üveg-tévelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelelve:

BÁNYAY L. K. Kolozsvárt.

A fennebb jelölt szabott árakból minden Ducetes megrendelésnél 10% azaz egy tized ár leszámitódik, nagyobb megrendeléseknél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a Redoutte Átellenében lévő BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY saját házához intézendők.

OKVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG elemelve ÁRTALMATLAN létrészekből levőknek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek HITELESEN AJÁNLVA vannak.

KITTÜNTETT A JURY ÁLTAL LONDONBAN ODLING W. VEGYTANÁR, PLEISE S. RIMMEL E. HILATZER GYÁJOSOK LONDONBAN HEUZE G. VEGYTANÁR A CSÁSZÁRI TANODÁN GRIGNONBA FRANCZIAORSZÁGBAN

HITELESEN BIZONYTIVÁNTOK SZERENTI MEGVIZSGÁLVÁ VEGYTANILAG ELEMVEZVE ÉS A LEGHIRESEBB VEGYTANÁROK, ORVOSTUDOROK ÉS MÁS NEVEZETES TEKINTÉLYEK ÁLTAL.

KITTÜNTETT:

ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendszerű ápolására. Ércziedős üveg-tévelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelelve:

BÁNYAY L. K. Kolozsvárt.

A fennebb jelölt szabott árakból minden Ducetes megrendelésnél 10% azaz egy tized ár leszámitódik, nagyobb megrendeléseknél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a Redoutte Átellenében lévő BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY saját házához intézendők.

OKVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG elemelve ÁRTALMATLAN létrészekből levőknek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek HITELESEN AJÁNLVA vannak.

KITTÜNTETT A JURY ÁLTAL LONDONBAN ODLING W. VEGYTANÁR, PLEISE S. RIMMEL E. HILATZER GYÁJOSOK LONDONBAN HEUZE G. VEGYTANÁR A CSÁSZÁRI TANODÁN GRIGNONBA FRANCZIAORSZÁGBAN

HITELESEN BIZONYTIVÁNTOK SZERENTI MEGVIZSGÁLVÁ VEGYTANILAG ELEMVEZVE ÉS A LEGHIRESEBB VEGYTANÁROK, ORVOSTUDOROK ÉS MÁS NEVEZETES TEKINTÉLYEK ÁLTAL.

KITTÜNTETT:

ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendszerű ápolására. Ércziedős üveg-tévelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelelve:

BÁNYAY L. K. Kolozsvárt.

A fennebb jelölt szabott árakból minden Ducetes megrendelésnél 10% azaz egy tized ár leszámitódik, nagyobb megrendeléseknél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a Redoutte Átellenében lévő BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY saját házához intézendők.

OKVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG elemelve ÁRTALMATLAN létrészekből levőknek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek HITELESEN AJÁNLVA vannak.

KITTÜNTETT A JURY ÁLTAL LONDONBAN ODLING W. VEGYTANÁR, PLEISE S. RIMMEL E. HILATZER GYÁJOSOK LONDONBAN HEUZE G. VEGYTANÁR A CSÁSZÁRI TANODÁN GRIGNONBA FRANCZIAORSZÁGBAN

HITELESEN BIZONYTIVÁNTOK SZERENTI MEGVIZSGÁLVÁ VEGYTANILAG ELEMVEZVE ÉS A LEGHIRESEBB VEGYTANÁROK, ORVOSTUDOROK ÉS MÁS NEVEZETES TEKINTÉLYEK ÁLTAL.

KITTÜNTETT:

ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendszerű ápolására. Ércziedős üveg-tévelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelelve:

BÁNYAY L. K. Kolozsvárt.

A fennebb jelölt szabott árakból minden Ducetes megrendelésnél 10% azaz egy tized ár leszámitódik, nagyobb megrendeléseknél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a Redoutte Átellenében lévő BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY saját házához intézendők.

OKVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG elemelve ÁRTALMATLAN létrészekből levőknek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek HITELESEN AJÁNLVA vannak.

KITTÜNTETT A JURY ÁLTAL LONDONBAN ODLING W. VEGYTANÁR, PLEISE S. RIMMEL E. HILATZER GYÁJOSOK LONDONBAN HEUZE G. VEGYTANÁR A CSÁSZÁRI TANODÁN GRIGNONBA FRANCZIAORSZÁGBAN

HITELESEN BIZONYTIVÁNTOK SZERENTI MEGVIZSGÁLVÁ VEGYTANILAG ELEMVEZVE ÉS A LEGHIRESEBB VEGYTANÁROK, ORVOSTUDOROK ÉS MÁS NEVEZETES TEKINTÉLYEK ÁLTAL.

KITTÜNTETT:

ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendszerű ápolására. Ércziedős üveg-tévelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelelve:

BÁNYAY L. K. Kolozsvárt.

A fennebb jelölt szabott árakból minden Ducetes megrendelésnél 10% azaz egy tized ár leszámitódik, nagyobb megrendeléseknél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrendelések egyenesen Kolozsvárra a Redoutte Átellenében lévő BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY saját házához intézendők.

OKVOSILAG megvizsgálva, s VEGYTANILAG elemelve ÁRTALMATLAN létrészekből levőknek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek HITELESEN AJÁNLVA vannak.

KITTÜNTETT A JURY ÁLTAL LONDONBAN ODLING W. VEGYTANÁR, PLEISE S. RIMMEL E. HILATZER GYÁJOSOK LONDONBAN HEUZE G. VEGYTANÁR A CSÁSZÁRI TANODÁN GRIGNONBA FRANCZIAORSZÁGBAN

HITELESEN BIZONYTIVÁNTOK SZERENTI MEGVIZSGÁLVÁ VEGYTANILAG ELEMVEZVE ÉS A LEGHIRESEBB VEGYTANÁROK, ORVOSTUDOROK ÉS MÁS NEVEZETES TEKINTÉLYEK ÁLTAL.

KITTÜNTETT:

ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendszerű ápolására. Ércziedős üveg-tévelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket... Dr. Killisch... O. Berlinben...

Tüzi-fa elárverezése... a pusztá-topai görög lelkész erdeje megvásároltatván...

VICTORIA biztosító társaság Kolozsvártt.

Table with financial data: Biztosítéki alap, Forgalom 1869-ben, Alaptőke, Tartaléktőke, etc.

Biztosít megzabolt olcsó díj és különös kedvezmények mellett: a) szalmás gabona és takarmány-neműket...

Kober Károly tajt-árugyári-raktára

Ajánlja gazdag raktárát valódi tajt-dohány-pipák-nak chinaezüst foglalvánnyal... Bácsban, Kärtnerstrasse Nro. 34.

Advertisement for 'Harmóniák' with an image of a piano and text: 'Harmóniák... mindenféle hangszereket...'.

Large advertisement for 'DEMJÉN LÁSZLÓ' featuring images of pianos and text: 'Könyvek, hangjegyek, zongorák... DEMJÉN LÁSZLÓ...'

Az ingóságokra nézve a biztosítási díjak az illető épület fedéldíjához arányban tetemesen leszállítottak...

A „Victoria” biztosító-társaság vezér-ügynöksége Kolozsvártt.

Advertisement for 'A gróf Kinsky örökösei' with text: 'Bürgsteini tükörgyárai: Bürgstein, Fichtenbach, Welnitz, Lindenau és Neu-Reichstadt...'.

Árverési hirdetmény.

A nemes Hunyadmegyébe keblezett Branyitskai uradalomhoz tartozó, névszerint Branyicska, Bikoval, Bóz, Baresd, Dumesd, Furksora, Gyalakuta, Gyálmáre, Kabesl, Lungosra, Szirb, Tirnáva, Tirnavicza és Válealunga községeiben arányosított koresomárlási jog 1871-ik év január 1-én napján kezdődő két egymásutáni évre 1870 december 5-én árverezés útján haszonbérbe fog adatni.

JANKÓ VINCZE gazdasági eszközök és gépek gyára

Kolozsvártt, külső tordautca 306 sz. A ki jól szánt, az jól arat. A jó szántáshoz jó eke kell. Magyarorszában a „Vidaes“-féle ekék levén leginkább elterjedve...

Czetz János és Társa (Kolozsvártt.)

Ajanlják a következő őszi és téli idényre is a legjobb divatu kelmékkel nagyválasztásban ellátott női- és férfi-divat bazárjukat... Kiházasításhoz szükséges vásznak, asztalnemük, selyem- és Casmir paplanok...